

Vauva- ja perhemyönteisyysohjelman jalkauttaminen Helsingin neuvoloihin

Nina Kivilaakso

Terveystoimittaja YAMK, imetyskouluttaja, IBCLC

Imetyskoordinaattori

Helsingin Kaupunki neuvola- ja perhetyö

01.10.2019

Helsinki

Taustaksi

Imetysohjauksen Nykytilanne Helsingissä

Helsingin neuvolat

- 3 perhekeskusta (Itäkatu, Vuosaari ja Kallio) ja 17 neuvolaa
- Noin 211 neuvolaterveydenhoitajaa
- Terveystenhoitajan työtä ohjaa äitiys- ja lastenneuvolaprosessit, joiden sisällössä imetysohjaus kulkee mukana jokaisella neuvolakäynnillä imetyksen loppumiseen saakka
- 7 imetyškouluttajaa, joista yhdellä IBCLC-tutkinto
- 2 terveystenhoitajaa imetyškouluttajakoulutuksessa syksyllä 2019. Imetyškouluttajat mentoroivat kahdeksaa imetysohjauksesta kiinnostunutta terveystenhoitajaa
- Imetyškoordinaattori mukana SOTE:n Uramalliohjelmassa 2018-2020 jalkauttamassa vauva- ja perhemyönteisyysohjelmaa

1.11.2018

IMETYKSEEN LIITTYVÄT TOIMENKUVAT

Imetysohjaaja: Imetysohjaaja on suorittanut WHO:n 20h imetysohjaajakoulutuksen. Helsingin neuvola- ja perhetyössä tutkinto tulee uusina vähintään 10 vuoden välein. Imetysohjaaja-tutkinto on kaikilla neuvolassa työskentelevillä terveydenhoitajilla ja lapsiperheiden kotipalvelun perhetyöntekijöillä. Jokainen terveydenhoitaja antaa imetysohjausta äitiys- ja lastenneuvolatyössä osana neuvolatyön prosesseja. Perhetyöntekijä antaa ohjausta ja tukee perheitä imetykseen liittyvissä asioissa perheiden kotona.

Imetyskouluttaja: Imetyskouluttajatutkinto on (esimerkiksi 7.5 opintopisteen laajuinen Metropolia Amk:n järjestämä) täydennyskoulutus, joka pohjautuu WHO:n BFHI-ohjelmaan (Baby Friendly Hospital Initiative). Imetyskouluttaja toimii asiantuntijana, kouluttajana ja kehittäjänä imetysohjaukseen ja -tukeen liittyvissä asioissa. Imetyskouluttaja antaa imetysohjausta asiakkaille haastavissa imetystilanteissa yksilö- ja ryhmävastaanotoilla. Imetyskouluttaja-koulutus antaa valmiudet kehittää, toteuttaa ja arvioida organisaation imetysohjauksen toimintasuunnitelman sisältöä ja järjestää koulutusta. Imetyskouluttajat pitävät muun muassa imetysohjaaja-koulutuksia. Imetyskouluttaja voi liittyä Suomen Vauvamyönteisyyskouluttajat ry:een ja osallistua imetyskouluttajien valtakunnalliseen asiantuntijaverkostoon

IBCLC: IBCLC (International Board Certified Lactation Consultant) on kansainvälinen imetysasiantuntijatutkinto. IBCLC on maailmanlaajuisesti tunnustettu imetyksen erityisasiantuntija. Sertifikaatin myöntää kansainvälinen International Board of Lactation Consultant Examiners (IBLCE). Tutkinto edellyttää terveydenhuollon ammattilaiselta 1000 tuntia imetysohjausta ja 90 tuntia imetysaiheista koulutusta ja tämän jälkeen voi hakea osallistumista kansainväliseen, puolivuositain järjestettävään tenttiin. Sertifikaatti on voimassa viisi vuotta, jonka jälkeen tulee uudelleen sertifioitua. Tutkinto edellyttää jatkuvaa osaamisen ja ammattitaidon ylläpitoa sekä lisäkoulutautumista.

Imetyskoordinaattori: Imetyskoordinaattori kehittää, suunnittelee ja jalkauttaa näyttöön perustuvia imetyskäytäntöjä ja hoitolinjoja. Hän koordinoi imetysasioita yhdessä tehtävään nimetyn ylihoitajan kanssa neuvola- ja perhetyössä sekä tekee yhteistyötä lääkäreiden ja synnytysairaalan kanssa. Imetyskoordinaattori kouluttaa ja tekee moniammatillista yhteistyötä. Hän toimii imetyskouluttajien ja kentän tukena sekä vastaa vauva- ja perhemyönteisyysohjelman jalkauttamisesta. Imetyskoordinaattori on kliininen asiantuntija imetyksen erityistilanteissa ja tukee kenttää erilaisissa imetysohjauksen haasteissa. Myös kansallinen ja kansainvälinen verkostoituminen on tärkeää. Helsingin neuvola- ja perhetyössä on linjattu, että ensisijaisesti imetyskoordinaattorina toimiva terveydenhoitaja on suorittanut IBCLC-tutkinnon.

Henkilökunnan imetyskoulutus: Neuvolaterveydenhoitajat ja lapsiperheiden kotipalvelun perhetyöntekijät uusivat WHO:n 20h imetysohjaajakoulutuksen vähintään 10 vuoden välein. Viiden vuoden välein käydään imetysohjaajakoulutuksen kertauskoulutus yhden päivän mittaisena. Vuosittain järjestetään imetysaiheista täydennyskoulutusta vähintään kaksi tuntia. Myös neuvolalääkäreille järjestetään säännöllisesti imetysaiheista täydennyskoulutusta.

Nina Kivilaakso
Terveystenhoitaja, imetyskouluttaja
imetyskoordinaattori, IBCLC

Tarja Mietola-Koivisto
Ylihoitaja, TtT

Helsinki

Miksi jalkauttaa vauva- ja perhemyönteisyysohjelmaa?

Suomi Imetyksen
Kärkimaaksi!

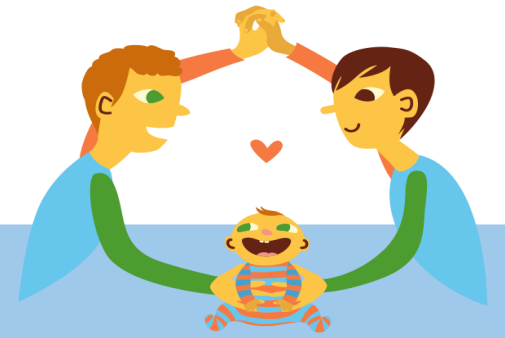
Tavoitteena yhdenmukaistaa ja tehostaa imetyksen edistämistä perusterveydenhuollossa

Miksi Vauva- ja perhemyönteisyysohjelma?

- THL:n kansallisen imetyksen edistämisen toimintaohjelman yhtenä strategisena tavoitteena vuosille 2018-2022 on, että 50% Suomen neuvoloista on käynnistänyt toimintansa kehittämisen ja arvioinnin vauva- ja perhemyönteisyysohjelman mukaisesti vuoteen 2022 mennessä ja valmistautuu hakemaan sertifikaattia
- WHO:n vauvamyönteisyysohjelma on terveyden edistämisen ohjelma, joka sisältää toiminnanohjauksen lisäksi yksikön sisäisen säännöllisen arvioinnin ja ulkopuolisen arviointitiimin (THL) tekemän arvioinnin. Arvioinnin läpäissyt yksikkö saa sertifikaatin, joka on voimassa viisi vuotta
- Vauva- ja perhemyönteisyysohjelma perustuu vahvaan näyttöön
- Vauva- ja perhemyönteisyysohjelman mukainen toiminta on osa perustehtävää
- Vauva- ja perhemyönteisyysohjelma on neuvolassa pitkän aikavälin projekti. Jalkauttaminen käytännön hoitotyöhön toteutetaan HOTUKSEN Yhtenäisten käytäntöjen eli YHKÄ-mallin avulla

”Ei pelkkää imetystä”

Vauva- ja perhemyönteisyysohjelma imetystä tukemassa

Lapsen optimaalisen
varhaisravitsemuksen turvaaminen

Terveysyhyödyt äidille ja lapselle

Varhaisen
vuorovaikutuksen
tukeminen ja
kiintymyssuhteen luominen

Osallistetaan koko perhe:
imetyksen vaikutukset
perhedynamiikkaan,
perheen hyvinvointiin ja
terveystottumuksiin

Taloudelliset ja
ekologiset vaikutukset

Ohjausta annetaan
jokaiselle perheelle

Haluamme tukea imetysluottamusta

Odotusaikana

1. Neuvolan vauva-myönteisyys-ohjelma
2. Henkilökunnan koulutus ja asiantuntemuksen ylläpitäminen
3. Lasta odottavien perheiden imetys-ohjaus

Synnytyssairaalassa

Synnytyssairaalan ja neuvolan tiivis yhteistyö imetyksen turvaamiseksi.

Kotona lapsen kanssa

4. Imetyksen tukeminen ja maidonmuodostumisen ylläpito
5. Täysimetyksen tukeminen ja oikea-aikainen lisäruokien aloitus
6. Imetyksmyönteisen ilmapiirin luominen
7. Imetystuen varmistaminen ja hoidon jatkuvuus

Imetyskouluttajien tuki haastavissa imetystilanteissa.

Kehittämistyön Hyödyt ja Tuotokset: Nelimaali

Henkilöstökokemus

- Työn tyydyttävyys nousee
- Työntekijöiden motivaation kasvu
- Työntekijöiden osaaminen kasvaa

Tuottavuus

- Koulutukset
- Perehdytys
- Moniammatillisuus vahvistuu; eri ammattiryhmät voivat antaa imetysohjausta

Vaikuttavuus

- Vastaa Kansalliseen imetyksen edistämisen toimintasuunnitelman strategiaan
- Vauvamyönteisyysohjelman jalkauttamisesta perusterveydenhuoltoon
- Näyttöön perustuvaa toimintaa
- Valtakunnallisesti uutta toimintaa

Asiakaskokemus ja saatavuus

- Asiakastyytyväisyys kohenee
- Imetysluvut nousevat
- Imetysluottamus kohenee
- Asiakkaiden saama imetysohjaus on tasalaatuista, näyttöön perustaa ja helposti saavutettavaa

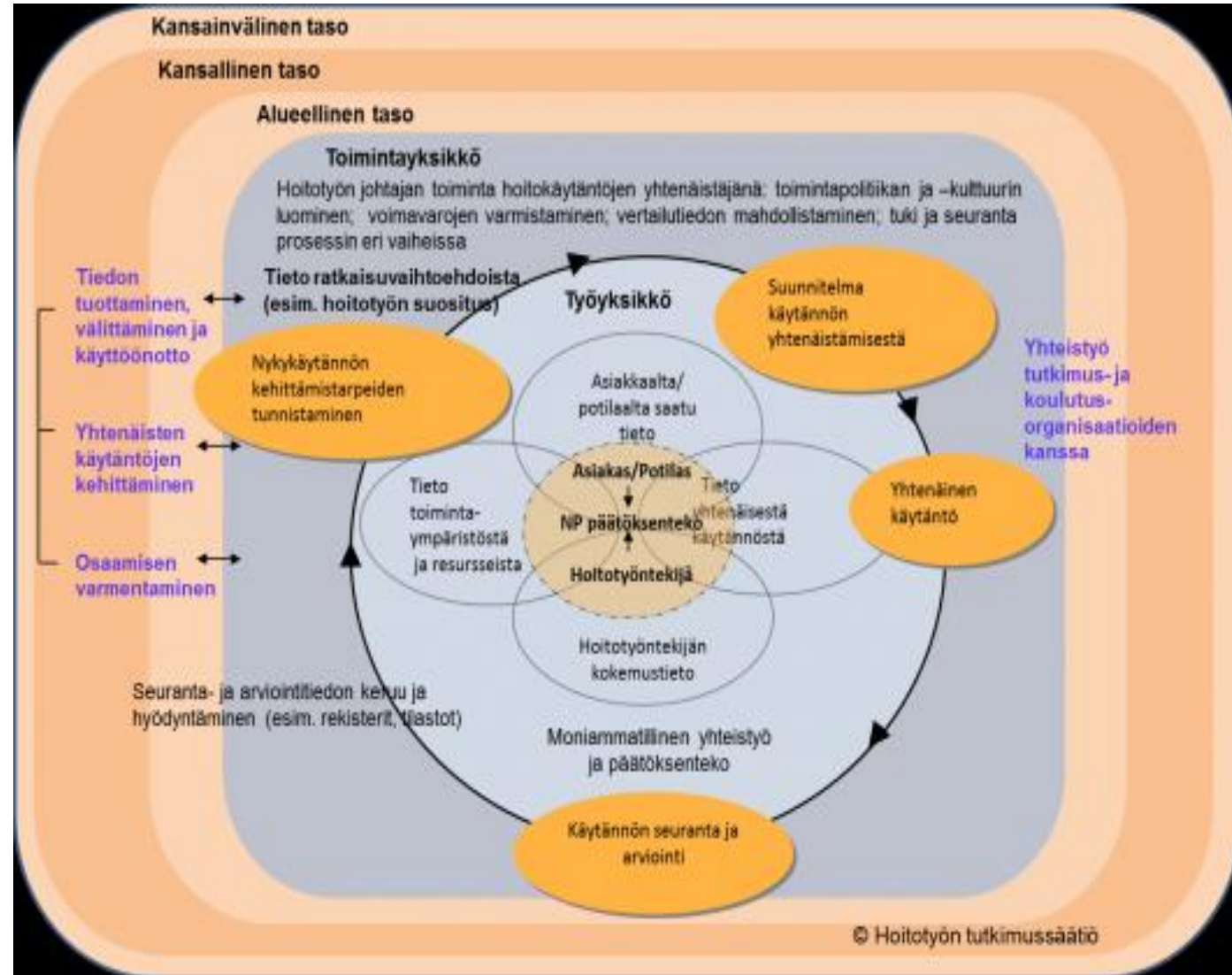
Mitä tarvitaan jalkauttamistyöhön? YHKÄ-mallia mukailleen

Tunnistetaan kehittämistarve

Suunnitellaan jalkauttaminen

Uuden käytännön käyttöönotto

Varmistetaan käytännön seuranta ja arviointi

Lisäksi

- Kirjallinen yksikön Vauva- ja perhemyönteisyysohjelma
- Tiimin tuki ja sitoutuminen
- Jalkautuminen kentälle
- Onnistunut viestintä
- Johdon sitoutuminen
- Oikea ajoitus
- Sisua. Uskoa. Pikku ripaus onneakin 😊

Lopputulos.

Vauva- ja perhemyönteisyyttä
korostava, perheiden yksilölliset
tilanteet huomioon ottava, näyttöön
perustuva, tasalaatuinen,
imetysluottamusta vahvistava ja
helposti saatavissa oleva
imetysohjaus kaikille perheille.

Kiitos

